

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Septem Illustrium Virorum Poemata

Amstelodami, 1672

Ad Joannem Ciampolum, morbo recrudescente.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11215

Medicea Heroïum foboles , cape læta triumphum :
 Astris infereris , concilioque Jovis.
 Ipse etiam nigrâ tinctum ferrugine Solem
 Pallentes maculis jungere vidit equos.
 Quid triplex fidus Saturni , aut , Cynthia , vultus
 Fabor scruposâ nocte latere tuos ?
 Hæc priscis ignota olim prudentia major
 Repperit auspiciis artis , opisque novæ.
 Ite citæ , & vestras meditando expromite vires ,
 Ite animæ egregiæ , quæ via nulla patet.
 At tu Musa procax , elegi tenuisque valet :
 Non hæc sunt gracili facta canenda lyrâ.

A D

JOANNEM CIAMPOLUM,
morbo recrudescente.

ERgò hos assiduè gemitus in pectore volvam ?
 Perpetuò lacrimæ nostra per ora fluent ?
 Et roseo Phœbus me decedente videbit
 Lumine mœrentem , me veniente die ?
 Flebimus heu miseri ! luctus , solatia damni
 Exigua ingentis , postulat ipse dolor.
 Ille Philocteten docuit per Lemnia faxa
 Vocibus horrifonis vulnera dira queri.
 Halcyones Ceyca gemunt , & barbara regis
 Daulias Odryfii crimina cantat avis.
 Sic ego , sic mea damna querar crudelia semper
 Lugubri citharâ , flebilibusque modis.
 Atque utinam in gemitus nunc libera verba darentur !
 Sed mihi posse queri fors inimica negat.

Sint-

Singultantem animam turgentes sanguine fauces
Elidunt : voces aspera lingua premit.
Jam quater ardentem sitiēti Sirius astro
Ussit humum ; toties frigore læsit hiems ;
Nec venit ulla potens longo medicina dolori ,
Nec mea Pæoniâ membra levantur ope.
Ipse meum specto moriens miserabile funus ,
Paulatimque animâ deficiente cado.
Horrida languentes macies depascitur artus :
Lutea pallescens inficit ora color.
Cogimur & longam moriendo discere mortem ,
Dum præsaga mali mens sibi fata canit.
Felices , inopina dies quos funere mergit ,
Occupat & celeri mors properata nece !
Heu quoties morimur , dum proxima fata timemus !
Hoc pejus leto : nam mora mortis obest.
Haud aliter Lapithas , mœstumque Ixiona terret
Jam jam lapsuro pondere prona silex.
Credite , deficio : jam pellis dura resistit
Tractanti , & tristi viscera tabe fluunt.
Sic cera admotis tabescit Hymettia flammis :
Sic tepidis Austris cocta pruina madet.
Languent sic , urens oculus quos fascinat , agni :
Sic tenera à Scythico læditur herba gelu.
Nec tantùm doleo compressis faucibus æger ;
Plurima quassato corpore damna fero.
Ipsam animi sedem , regnantem corporis arcem ,
Nunc caput ignavo possidet igne vapor :
Nunc acres stomacho ravidâ cum bile tumultus
Fervent , & sævo pondere discruciant.
Lassum percurrunt ululantia murmura ventrem ,
Humida nec membris dant alimenta dapes.

Vivo

Vivo equidem parcè, sed mox jejunia corpus
 Attenuant: epulis abstinuisse grave est.
 Intolerabilibusque malis comes addita cura,
 Mollem animum æternis pascitur ulceribus.
 Hanc peperit morbus, morbusque augetur ab illâ:
 Hæc me tristitiæ lurida felle rigat.
 Hinc sæpè extimui graviora pericula veris,
 Et sensi falsâ suspitione trahi.
 Hinc animi victus damno quemcumque calorem,
 Quodcumque & frigus pallida membra quatit.
 Compositæ currant num vitæ ad munia venæ
 Exploro, & trepidans incaluisse puto.
 Seu quatiôr tulli, fibras pulmonis anheli
 Exefas carie suspicor esse truci.
 Conveniunt crebrò nos, ut solentur, amici:
 Spem vultu simulant, tristitiamque tegunt.
 Ah genio indulge, curas depelle malignas,
 Clamant: tu morbo, Virgini amate, faves.
 Ecquis erit finis lacrimis? lugubria mitte:
 Eia age linquantur mollia fulcra tori.
 Te silvæ, te rura vocant: age, rura petamus,
 Quà diffusa nitet mitior aura poli.
 Aucupio silvas, silvas venatibus aptas,
 Flumina, piscosos aspiciasque lacus.
 Hinc canibus lepores, canibus sectabere cervos,
 Latratuque feras retia ad alta premes.
 Scilicet è stratis tollam miserabile corpus?
 Committam Alpinis squalida crura jugis?
 Fortia non nostræ sunt hæc ad munera vires:
 Hi mihi sunt colles, hi mea regna, tori.
 Officium bona verba pium, sed inutile tentant:
 Desinite, assiduis non saturor lacrimis.

Quid?

Quid? quòd me cæli lædit spirabile lumen,
Quo regimur: quævis mobilis aura nocet.
Letiferi calidis spirant seu flatibus Austri,
Sive agitata truci silva Aquilone fremit;
Exerior proprias hiemes, pluviasque rigentes,
Exundans cerebro quas pituita parit.
Sibila perque aures imitata tonitrua surdas
Volvuntur, miserum concutiuntque caput.
Per madida ora liquor turgens me flumine largo
Proluit: ampullis fervida sputa tument.
Non secùs ardenti si fortè inclusus ahenò
Ebullit multo fervidus igne latex;
Ipse furit, niveamque fremens eructat aquæ vim,
Sparsaque anhelanti gurgite flamma madet.
Miror, inexhausto tribuat quis pabula fonti;
Qui tantus fluitet sicca per ossa liquor.
Mirantur medici, & sortem miserantur iniquam:
Mille adhibent doctis pocula mista modis.
Lacte arcere jubent inclusos faucibus ignes,
Hordea dant, feris quæ maduere focis.
Sanguine tentarunt salientem incidere linguam:
Infecit tepidus brachia secta cruor.
Poma coronato radiantia Punica crine,
Languenti succos exhibuere suos.
Et quo mala fluunt emuncta Cydonia muco,
Quo passæ ficus, perlita sæpè gula est.
Sæpè bibi, urentes meditans avertere flammæ,
Pocula pallenti cortice tincta nucis.
Et modò silvarum foliis decussa Calabris
Mella ministrarunt, helleborosque graves.
Aggressique rosis sunt admiscere sapes,
Quos mittit dives Trinacris Hybla favis.

Fascio-

Fasciolas tenues ; ægrum focalia collum,
 Et nidum pulsus gessit hirundinibus.
 Quid referam quoties suffitu pectus odoro
 Lustravi, & fumis, turifer Inde, tuis ?
 Et quoties, ficcum possem ut distendere corpus,
 Æstivi membris intepuere lacus ?
 Victum infelicem cochleæ, cancrique dedere,
 Et testudineo squalida jura gelu.
 Quin sunt conati stomachum fulcire ruentem
 Arboribus gummi quod genit Arabia.
 Balsama miscuerunt diti Gangetide merce,
 Et quæ vicino cinnama sole rubent.
 Sinarum extremo divulsa ab litore radix
 Venerat, & nullâ me quoque iuvit ope.
 Aude animis, tibi certa salus promissa medentûm,
 Dicebant : numquam venit amica salus.
 Obstetit auxiliis vivax in fomite labes
 Artis, & irrifit vana magisteria.
 Non hoc Phillyridis, non hoc laudata Melampi
 Cura Amythaonii pelleret arte malum.
 Tunderet in morbos Epidauria gramina frustra
 Inclyta Phœbigenæ nos miserata manus.
 Non gemitus Superi nostros audire perennes
 Adjunctâ quamvis sustinere prece.
 Parce pium Numen, cæli quo templa reguntur,
 Cujus & imperium sidera fulva timent.
 Si non sacrilegæ mens est sibi conscia culpæ,
 Redditus est templis si tibi semper honos ;
 Parce precor, vel saltem aliquam de fulmine partem
 Deme meo : sævâ projice tela manu.
 Nunc & amara dies, & noctis tristior umbra est.
 Quàm mallem æterno diriguisset gelu !

Ipsa quies rerum somnus, Deus utilis ægris,
 Me fugit, & lacrimis lumina fessa patent.
 Versamur stratis, & nox est annua nobis:
 Tarda nimis querimur sidera Luciferi.
 Quod si conciliant depasta papavera somnum,
 Me miserum hic quantis terret imaginibus!
 Occurrunt menti simulacra carentia vitæ,
 Visaque sunt tenui dicere voce, veni.
 Ora virum majora viris pallentia vultu
 Exanguis illudunt, discutiturque sopor.
 Tunc iterum ad gemitus eadem nos horrida morbi
 Damna vocant, nec jam falsa timere jubent.
 Lenta tenent animum fastidia: nulla voluptas
 Flectit: non Bacchus, non juvat alma Ceres.
 Squalent impexi rigidâ cervice capilli:
 Vestis inornatos destitit ante sinus.
 Non Urbis, non ruris opes, aurique talenta,
 Eoæque placent deliciæ lapidum.
 Ingratus mihi Sol, ingrata Aurora rubescit:
 Oblectant pectus tempora nulla meum.
 Aspice, jam Zephyri florens genitalibus auris
 Felices fetus parturit almus ager.
 Perstrepit omne nemus cantu, virgulta susurrant:
 Liquitur è summis tabida bruma jugis.
 In tepidos soles se roscida gramina credunt:
 Florea de vernâ pullulat arbor humo.
 Sed mihi nequicquam fulgent Nephelæidos Helles
 Sidera, ridentis gaudia summa poli.
 Semper hiems nobis: sanguis si vere tepenti
 Æstuat, infelix in sua damna furit.
 Acrius & morbo fauces tentantur acuto:
 Nam claudit fervens arctius ora cruor.

I i

Non

Non rauca fontis scatebræ per saxa cientis
 Murmura, non possunt prata mouere animus.
 Atque greges, atque arua nocent, atque ardua silua:
 Non lati colles, pascua nulla iuant.
 Et doleo, pingui pastos seu gramine vidi
 Mollibus in pratis luxuriare greges.
 Sive quis ediderat pastoria sibila cannâ,
 Odi signa bonæ sibila lætitiæ.
 Et dulces avium per frondea tecta Camœnæ
 Heu visæ tantum sunt mea fata queri:
 Seu viridi taurus projectus mugit herbâ,
 Dixi: Mugitu me vocat ad gemitus.
 Frumenta aspexi verno turgentia lacte;
 Arens tunc subiit, quæ premat ossa, cutis.
 Omnia læta, mihi sunt instrumenta doloris,
 Materiamque mali mens sibi dura parit.
 Et meditor: tellus non hæc mihi verna colores
 Submittit; rident prata benigna aliis.
 Vos legite ungue rosas, Tyrio queis fulgurat ostro,
 Quæ flagrat niveis gratia mista genis.
 Vos decet iste color, vobis sint lilia curæ:
 Pratorum nitidum vos manet omne decus.
 Ipse legam flores veterum monumenta dolorum,
 Et ferrugineis te, Hyacinthe, comis.
 Pallentes carpam violas, mcestâque cupressu,
 Quæ laurum optarant, tempora vincita geram.
 Impulerat nostras sonitus si gurgitis aures,
 Purior electro fons ubi volvit aquas;
 Conspiciens dixi: Non hæc mihi frigida currit
 Sedatura gravem flumine lymphæ sitim.
 Ora quidem sitiunt, quæ nunc incendia pascunt,
 Non pandit latici sed gula pressa viam.

O nimium, nimiumque fugacis dona iuventæ!
 O quàm veloci laberis acta pede!
 Tardiùs è Scythico cornu decussa sagitta,
 Aëra per liquidum cuspide scindit iter.
 I nunc, ingentes laudato in corpore vires,
 Atque lacertosos firma per ossa toros.
 Aut illas ætas annorum pondere frangit;
 Morborum aut ictu fortia membra cadunt.
 Quique color malis Pæstana rosaria miscet,
 Et quod nativum lilia vincit ebur;
 Marcescunt subitò, ceu cùm labefacta caducum
 Sole gravi curvant alba ligustra caput.
 Olim qualis eram (nunc me mea fallit imago,
 Si jam præteritos mente revolve dies)
 Cùm dives gregibus, memini, me Parma tenebat!
 Nam puerum celso nutriit illa lare.
 Quod mihi tunc robur, quàm gaudia multa fuere!
 In fesso numquam corpore quanta salus!
 Non me terruerant hiemes, solesque potentes,
 Et poteram pluvium vertice ferre Iovem.
 Quos ego non colles, quos non indagine cinxi
 Lucos, hortatus tesqua per alta canes!
 Tunc celeres potui damas, tunc figere cervos:
 Vidi de fluviis humida lina trahi.
 Et modò fortis equi luctantia colla recurvans
 Confraga sectabar per juga montis apros.
 Interdum molles pedibus plausisse choreas
 Juverat: & digitis increpuisse Iyram.
 Cura fuit Martis simulacra ciere sub armis,
 Et pugilum ludis implicuisse manus.
 Gallica quid memorem quoties per flumina navis
 Adversa obnixo pectore stagna seco?

Me Tarrus, gelido lavit me Nicia fluctu:
 Me Phaëthontæo sustulit amne Padus.
 Nec mihi solus amor corpus durare palæstrâ,
 Sed mentem egregiis artibus excolui.
 Vidit Palladiis nos impallescere chartis,
 Inter laudatos nox vigilata libros.
 Multaque Cecropiis trutinabar scripta magistris:
 Non renuit mecum Græcia docta loqui.
 Tentabam umbrosi latebras penetrare Lycei,
 Quasque alii monstrant edidicisse vias.
 Sæpè animum docti ceperunt scripta Platonis,
 Cujus Mopsopio pagina melle fluit.
 Et modò scrutabar Samii dictata silentis;
 Nunc florem ex hortis legi, Epicure, tuis.
 Infornisque gravi fovit me Porticus umbrâ,
 Arcesilaæus detinuitque labor.
 Latratus decuit Cynicos audire legentem,
 Nec me pacati terruit ira canis.
 Democrito arrisi, novi præcepta Cleanthis,
 Et Chrysippææ stamina mentis opus.
 Gaudebam meditans, ineant quot prælia sectæ,
 Graiorum in quas est didita turba senum.
 Materiem hic componit aquis, hic aëre gignit;
 Alter Apollinei sideris igne creat.
 Ille Chao latuisse docet vaga semina rerum,
 Omniaque arcanis neçtit amicitiiis.
 Æternum est aliis mundi versatile templum,
 Machinaque hæc nullâ dissolüenda die.
 At natum ille refert, ausus restinguere solem,
 Et dare perpetuæ fata diurna faci.
 Sunt quoque rore levi, & nebulis qui sidera pascant,
 Et qui non uno se putet orbe tegi.

Cafibus hic sceptrum donat, Divosque relêgat,
 Exiit & mentes felligione Deûm.
 Spernit Tænarias, incendia postuma, pœnas
 Impius hic; trepidans manibus ille litat.
 Nec defunt sensus qui damnent, omnia fassi
 Nesciri, tenebras seque latere suas.
 Omnia mirabar, sed tunc plus arte movebar
 Socraticâ, & scriptis, Stoïca turba, tuis.
 Quæ bona sint animi, certus quis limes honesti,
 Quas sibi divitias vita beata petat:
 Et didici, sanctos formet quæ regula mores;
 Æstus quæ valeat vincere vis animi:
 Quæ tristes iras virtus, quæ frangat amores,
 Quæ desiderii pectora anhela levet;
 Pallentesque metus quæ fortibus induat armis,
 Ignavæ prohibens terga dedisse fugæ.
 Solum turpe malum sapiens putat, ille dolores
 Perfert, consilii propositique tenax.
 Hic pede proculcans letalia fata superbo,
 Humanis major creditur esse malis.
 Ære Perillæo clausus fera iussa Tyranni
 Sperneret, & nullos ederet ore sonos.
 Hæc olim novi, quæ nunc me flagitat usus:
 Utar præceptis, quæ mea fata petunt.
 Agmina mœrentium circumstant sæva dolorum:
 Aggreditur fessi vincere corda timor.
 Quid faciam? unde petam trepidi solatia luctûs?
 Quis bellaturo fortia tela dabit?
 Ite procul questus, animi oblectamina vilis,
 Ite procul: jam nos ingemuisse pudet.
 Non lacrimis durum novit mansuescere fatum;
 Parcarum inflexo fila adamante rigent.

Te supplex adedò, supplex tua munera posco,
 O sola humanis mors medicina malis!
 Tu portus, placido qui naufraga corpora mundi
 Amplexu rursus non agitanda foves.
 Adsis, horribilesque ferox huc flecte volatus;
 Hoc pete Tartareâ falce cruenta caput.
 Quo moriture ruis? quæ te dementia cepit!
 Parce miser verbis, ominibusque malis.
 Scilicet in primâ florens carpere iuventâ?
 Nec te spes famæ quantulacumque tenet?
 O ubi mens studiis quondam gavisâ Minervæ,
 Et quæ scribendi gloria dulcis erat?
 Non adedò usque mori miserum est: non segnior ibo,
 Ibo animis contrâ: mors miserata veni.
 Nec totus moriar, lethi custodia nostri
 Te penès, Italiæ, Ciampole, grande decus.
 Carminibus celebrata tuis mea fama legetur,
 Et ferar extinctus docta per ora virum.
 Auspice te mortis victor fata aspera rumpam:
 Te duce Avernali non cohibebor aquâ.
 Quæ tibi cantanti non est permissa potestas?
 Nam tua Pindarico fulmine Musa tonat.
 Tusci scriptores tenerorum cedite amorum:
 Gaudet capta novis Ausonis ora sonis.
 Aldobrandinam relegis si carmine villam,
 En tibi festa cohors plaudit Hamadryadum,
 Sive Palæstinas Picêno in litore sedes
 Concinis, Adriaci sternitur unda freti.
 Et te Cælicolûm cantantem exercitus audit,
 Quorum humeris templum dulce pependit onus.
 Prô pudor Italiæ, teneros quæ cantat amores,
 Carminis & grato fraudat honore Deum!
 Non

Non tulit ingenti laudandus Ciampolus auso :
Illius est nostris Musa operata sacris.
Gaude : namque novis video tua tempora fertis
Cingi , & Idumæâ fronde nitere comas.
Tempus erit, læto tua cùm vestigia plausu
Magnanimùm Vatum turba secuta colet.
Tu modò perge alacer, semperque audentior ito,
Nec tu corvorum rostra inimica time.
Nam super astra volans niveis vectabere cycnis,
Quà invidiæ telis gloria claudit iter.
Nec minùs heroi tangit te cura cothurni,
Et potes Aoniâ dicere bella chely.
Inclyta facta virùm vocis si munere donas,
Munere tu signis das potiore frui.
Hoc tibi Pegasides, hoc concessere Sorores,
Teque potestates edocuere suas.
Namque ferunt celso Parnassi in vertice, sacra
Bellerophontæus quà rigat arva liquor,
Seclusum florere nemus, quo gratius ullum
Non furgit Phœbo, Piëridumque choris.
Hos Zephyri campos Etesia flamina mulcent,
Arboribusque frequens roscida vernat humus.
Pullulat ante omnes sed formosissima laurus,
Quæ medio in luco conspicienda viret.
Una nemus trunco ingenti quæ parturit umbra,
Et latè foliis celat opaca diem.
Hujus odorato sudantur balsama ligno,
Dulcis & ambrosiæ cortice manat odor.
Indictum refero : lacrimatas nectaris undas
Excipit Aoniæ sedula cura manus.
Hos Musæ servant latices, queis perlita durat
Gloria Tænario non violanda lacu.

Ma-

Materno nequicquam astu servatus Achilles
 Occidit, & Trojæ funera morte luit.
 At benè Pieriâ perfusus nectaris undâ
 Martis equis rapidum trans Acheronta volat.
 Copia felicitis tibi, Ciampole, credita succi est:
 Fac mea cælestis proluat ora liquor.
 Ah socii fato miserere cadentis acerbo!
 Fer non casurum nomen ad astra meum.
 Tristitia sic facili curabis funera sumptu:
 Non posco in cineres Perfica dona meos.
 Non mihi Orontæâ tumulos aspergite myrrhâ,
 Bustaque fecundæ mercibus Assyriæ.
 Si mea Castalio stillabunt ossa liquore,
 Invida post mortis fata superstes ero.

F I N I S.

Errata typographica.

Pag. 185. lin. ult. leg. Extremis Nili pag. 192. l. 11. leg. fano, pag. 194. l. 28. et 30. leg. Marcia pag. 212. l. 2. leg. Postera vix sperent; pag. 230. l. 5. leg. fratris superstitem filium lin. 16. leg. per vestigia, pag. 268. lin. ult. leg. habet pag. 270. l. 9. leg. Mox Te Pierio pag. 303. l. 18. dele Coadjutor Monasteriensis pag. 316. l. 26. leg. Plebi pareat pag. 333. l. 1. leg. Flent pag. 371. l. 10. leg. Tethyi pag. 386. l. 16. leg. quam lin. 24. leg. Quo pag. 387. l. 2. leg. Æoliden lin. 6. leg. quantum lin. 27. leg. Sunda pag. 388. l. 1. leg. arcet lin. 19. dele S. D. N. pag. 391. l. 28. leg. Nec illa pag. 472. l. 1. leg. nec illa pag. 496. l. 10. leg. gemit.